

Перезаказати і переслати листами цілком. Доставка двічі на тиждень: у середу і суботу.

Державний: Authorized by European Com. Civil Affairs Division - AFO 757 - AG 303.7 - GEC-AGO - 14 July 1947

Гроші переслати: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypothek- und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm. Шлях на місяць з поштовими витратами 81M. Часові вислаються після одержання грошей.

Вікраніські Вісті

Verlags- und Versandpostamt ULM (Donau) Erscheint zweimal wöchentlich: Mittwoch und Samstag Lizenz: Authorized by European Com. Civil Affairs Division - AFO 757 - AG 303.7 - GEC-AGO - 14 July 1947

Zahlungen: Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypothek- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm Bezugspreis: Durch Postbezug im Monat RM 8.-, einschl. Zustellgebühr. Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Субота, 25. жовтня 1947 р. — Число 76 (134) Рік III

Samstag, 25. Oktober 1947 — Nr. 76 (134) Jahrgang 3

Франція повертає направо?

Димісія кабінету Рамадье. — Перемога голістів під час муніципальних виборів

Рамадье реорганізував свій кабінет

ПАРИЖ (Радіо-Беромюнстер). 22 жовтня. Міністер-президент Рамадье реорганізував учора свій кабінет, скоротивши число його членів до 13 осіб (з 25 осіб — Ред.). Міністерство закордонних справ очолюватиме і nadalі Бідо, а міністер фінансів залишиться Шуман. Новий кабінет складається з 7 соціалістів, 3 представників народньо-республіканської партії МРП, 2 радикал-соціалістів і 1 незалежного республіканця. Як заявив Рамадье, критичне економічне становище вимагає рішучих дій і тому повноваження сконцентровано в руках небагатьох. Соціалістична партія ладна перебрати на себе цілковиту відповідальність. Народня республіканська партія теж висловила бажання перебрати на себе в зменшеному кабінеті свою частину відповідальності.

(Як подає сьогодні пресова агенція АП, міністер-президент Рамадье вилучив з кабінету всіх тих міністрів, які обстоювали в уряді політику де Голя. — Ред.)

Без участі ССРС?

КОЛОМБІЯ (Радіо-Мюнхен). 23 жовтня. В одній промові в підземній Каролін котинній державній секретар США Бернс вимагає негайно скласти, хоча б навіть довелось не зробити без участі ССРС, конференцію в справі міжнародного мирного договору. Бернс виступив проти російських претенсій на війське відшкодування з поточної продукції і проти участі СРСР у контролі Рурської області. Ці домагання не сиринітні для США.

Ідуть на „родіну“

1000 вірмен, що роками жили в США на натуралізовані американські громадяни, 1 листопада відпливають спеціальним кораблем, висланим з СРСР до Союзу, на свою батьківщину, і Шугутартер Нахріккен. 23 жовтня 1947 р.

В Норвегії перемогли соц.-демонрати

ОСЛО (Дена-Ройтер). 22 жовтня. Під час муніципальних виборів у Норвегії минулої неділі всі партії, за винятком комуністів, здобули більшу кількість голосів, ніж під час попередніх виборів. За повнолітнім ЮП, тьохатові наслідки виборів такі: соціял-демонрати — 3467 місць, консерватори — 678, сканська партія — 774, ліберали — 491, неосоціалістичні соціалістичні — 952, християнська народня партія — 598, комуністи — 610.

В Осло консерватори здобули 32 місця, соціалісти — 21, комуністи — 11 і християнська народня партія — 6 місць.

ЛОНДОН (РШ). 23 жовтня. На одному засіданні лейбористської партії Бенін учора сказав, якщо листопадові конференція закордонних міністрів чотирьох великих держав зазнає фіаско, то це не буде шпак Англії.

ШАНХАЙ (ГА). 22 жовтня. Генеральний директор УНРРА Рукс заявив, що тепер ведуться переговори про доставку допомоги УНРРА в районі, окупований комуністами.

НЬЮ-ЙОРК (ГА). 22 жовтня. Голова північної сесії ООН д-р Аранья (Бразилія) заявив, що припинення дипломатичних відносин між Бразилією з ССРС не відіслось на відносинах між цими двома країнами в рамках ООН.

До наших переділатників

Просимо наших переділатників, коли на місцях не можуть вони внести переділати на німецькі пошти або в листопад, то хай відслідують до Адміністрації нашого часопису.

ПАРИЖ (ББС, РШ). 22 жовтня. Сьогодні ввечері всі міністри подали міністер-президентові Рамадье заяву про свою димісію. Як повідомляють, сам Рамадье вирішив залишитися і реорганізувати кабінет за рахунок зменшення кількості членів і натомість більшої концентрації влади в їх руках, насамперед в економічній діяльності. Перед тим було ухвалено скликати наступного вівторка дочасне засідання Національних Зборів, щоб обговорити економічну ситуацію країни і зокрема політичний уклад сил, що витворився внаслідок перемоги де Голя в муніципальних виборах. Тим то міністри одногосно вирішили податися до димісії, щоб дати змогу Рамадье до вівторка реорганізувати кабінет. Після закінчення муніципальних виборів (у неділю), гадають, також де Голь висловиться з приводу нової ситуації у Франції. Однак, генерал сказав, що він не погодиться взяти до своїх рук

державне кермо, якщо не буде змінено конституцію.

ПАРИЖ (Дена-Ройтер-АП). 21 жовтня. Незадовго засноване „народне Об'єднання“ (РПФ) генерала де Голя одержало під час виборів до міських рад в 38 більших і менших містах Франції 40% усіх відданих голосів, здобувши таким чином несподівану перемогу. (Досі підраховано приблизно 4 млн. голосів із загального числа 25 млн. Вибори відбулись в містах з населенням понад 9.000 мешканців. Всі інші менші міста і громади обирають до своїх рад наступної неділі. Але це, сподіваються, не внесе великих змін у наслідки виборів. — Ред.)

Згідно з неофіційними підрахунками, 3.618.226 голосів по окремих партіях розподіляються так: партія де Голя — 1.388.784 (38,4%), комуністи — 1.108.843 (30,65%), соціалісти — 698.457 (19,5%), республіканці (МРП—Біло) — 337.690 (9,8%) інші — 84.492 (2,35%).

Коментарі французької преси

НОВИЙ УЛЬМ (УВ). 23 жовтня. Перемога голістів під час муніципальних виборів знайшла в французькій пресі, розуміється, найжвавіші відгуки. Одні вітають, інші, як от соціалісти, застерігають Францію від нового „дезаризму“. (Ще під час виборчої кампанії Л. Блюм сказав: „Більшість французьких громадян не бажать стати ані комуністами, ані голістами, як більшість громадян усього світу не бажала б бути американізованими чи совєтизованими“).

Ось найперші враження шойно по виборах. „Ле Полюер“: „Соціалістична партія поліпшила своє становище; поразка МРП; більшовизация реальній лінії навколо списків, підтримуваних РПФ де Голя. Численні радикальні громади переходять з розгорненими прапорами до РПФ. В паризькій міській раді РПФ має абсолютну більшість. Наша партія, атакована з усіх боків, переможно витримала подвійний наступ реакції і комуністів“.

Комуністичний часопис „Юманіте“: „Наслідки виборів підтверджують беззаперечно те, про що ми говорили вчора: Голістська політика уряду уможливила навіть без де Голя перегрупування реакційних сил... МРП була вигнана плащем, тимчасовим притулком. Учора ми були свідками її падіння: з кожних 10 голосів у Парижі вона втратила 8-9 голосів“.

„Епоке“: „Франція твердо вирішила не дати Москві уярмити себе; вона відповіла Колінтераві рішучим: ні... Ці вибори означають взаперечі в усіх антикомуністичних групах, на чолі яких у багатьох випадках маршувала РПФ“.

„Франк-Тіер“: „Наслідки вчорашніх виборів дають про себе незабаром знати в політичному житті

країни і, передусім, у Національних Зборах. Та обставина, що РПФ здобула більшість у Парижі й інших великих містах, дозволить партії де Голя щораз більше наполягати на ревізії конституції, що є його найголовнішою турботою і найважливішим етапом на шляху до диктатури“.

„Орд де Парі“: „Генерал де Голь здобув перемогу, та цим самим він ні в якому разі не позбувся всіх труднощів. Він не має програми відбудови і мусить тепер її негайно скласти, що — з огляду

на різномірні елементи, згуртовані навколо нього, — буде нелегкою справою“.

„Оро“: „Отже, ми стоїмо тепер перед проблемою уряду де Голя. Кризу мусить викликати вихід з кабінету членів МРП і зробити таким чином актуальним питання ревізії конституції“.

„В усікому разі, — пише „Об“, — наші політичні проблеми виглядатимуть в іншому світлі, коли 13 листопада палати зберуться на засідання“.

Перші відгуки в світі

Не завжди муніципальні вибори є справою, значення яких виходить, як висловлюється один німецький часопис, далеко за міські мури. Безперечно, останні вибори в Франції становлять теж такий випадок і матимуть далеколуччі наслідки в грі політичних сил Франції. Вони означають що Франція обирає тепер крайності. Отож, аналізуючи наслідок виборів, один з німецьких часописів приходить до висновку, що теперішній політичний відносини у Франції дуже пагадують Німеччину перед тим, як Гітлер мав прийти до влади. Мовляв, голістський рух, опанований деяким містицизмом, може стати для Франції фатальним.

Лондонська преса приділяє французьким виборам багато місця. „Дейлі Геральд“ вважає, що на підставі їх наслідків можна сподіватися нової реорганізації уряду. Політичні

Іранський парламент відхилив

ТЕГРАН (Радіо-Мюнхен). 23 жовтня. Іранський парламент ухвалив учора закон, згідно з яким ірансько-совєтська нафтова угода, укладена в 1946 р. Совєтани і прем'єр-міністром Кавалар Султанаг, вважається за нечинну. Султанаг сказав, що це рішення не має на жорніть для Ірану.

В Політичному комтеті ООН

НЬЮ-ЙОРК (РШ). 23 жовтня. Совєтський делегат Виноградський відкрив учора в Політичному комтеті дебати

кола Канади здивовані перемогою де Голя. Почасті побоюються, що „народне Об'єднання“ принесе з собою фашистський режим. Дипломатичні кола Вашингтону тієї думки, що успіх де Голя має вагу саме тепер, коли потрібно чітко окреслити свої позиції за чи проти комуністичної ідеології. Також італійська й чехо-словацька преса відзначають успіх де Голя.

на різномірні елементи, згуртовані навколо нього, — буде нелегкою справою“.

„Оро“: „Отже, ми стоїмо тепер перед проблемою уряду де Голя. Кризу мусить викликати вихід з кабінету членів МРП і зробити таким чином актуальним питання ревізії конституції“.

„В усікому разі, — пише „Об“, — наші політичні проблеми виглядатимуть в іншому світлі, коли 13 листопада палати зберуться на засідання“.

Не завжди муніципальні вибори є справою, значення яких виходить, як висловлюється один німецький часопис, далеко за міські мури. Безперечно, останні вибори в Франції становлять теж такий випадок і матимуть далеколуччі наслідки в грі політичних сил Франції. Вони означають що Франція обирає тепер крайності. Отож, аналізуючи наслідок виборів, один з німецьких часописів приходить до висновку, що теперішній політичний відносини у Франції дуже пагадують Німеччину перед тим, як Гітлер мав прийти до влади. Мовляв, голістський рух, опанований деяким містицизмом, може стати для Франції фатальним.

Лондонська преса приділяє французьким виборам багато місця. „Дейлі Геральд“ вважає, що на підставі їх наслідків можна сподіватися нової реорганізації уряду. Політичні

Іранський парламент відхилив ТЕГРАН (Радіо-Мюнхен). 23 жовтня. Іранський парламент ухвалив учора закон, згідно з яким ірансько-совєтська нафтова угода, укладена в 1946 р. Совєтани і прем'єр-міністром Кавалар Султанаг, вважається за нечинну. Султанаг сказав, що це рішення не має на жорніть для Ірану.

В Політичному комтеті ООН НЬЮ-ЙОРК (РШ). 23 жовтня. Совєтський делегат Виноградський відкрив учора в Політичному комтеті дебати

з приводу питання про приборозання воєнної пропаганди. Він знову обвинувачував у цьому США й Англію, назвавши імена Черчіля і Бернса, а також американського міністра оборони Форрестала і міністра торгівлі Геррімона. У відповідь на совєтські запитання австралійський міністер д-р Евет заявив, що совєтська пропаганда ширить суєнні шлуди міжнародних намірів США і таким чином ширить сама страх перед трьома світовими війнами.

* АТЕНИ (Радіо-Мюнхен, РШ). 22 жовтня. Грецький уряд почав евакуацію населення з німецьких неспокійних територій Греції. Не вважають за початок наступу проти повстанців. Таку ухвалу прийняла минулого тижня Воєнна Рада В Західній Македонії зведено до 20.000 солдат, щоб їх інвестували позбавити партизанів можливості здобувати собі прохарчування.

* ВІДЕНЬ (РШ). 22 жовтня. Співна англійсько-югославська комісія почала оглядати табори югославських ДП в Австрії, щоб з'ясувати питання, хто хоче виїхати з Австрії або ж репатріюватися додому. Всіх ДП, за винятком воєнних злочинців, Югославія нібито оголосила амністією. В Каринтії і Штирії нараховується тепер 25.000 югославських ДП.

* НЬЮ-ЙОРК (ГА). 22 жовтня. Над будинком, де засідають Об'єднані Нації, знову вчора прапор ООН — в центрі біла земля кулі, оточена оливковими гілками.

* РИМ (Радіо-Мюнхен). 22 жовтня. Італійський міністер закордонних справ граф Сфорца обговорюватиме в Лондоні з Беніном питання тісних економічних і політичних взаємин між обома країнами. Перед тим, як відлетіти до Англії, Сфорца вчора заявив, що дружба між Англією й Італією є одним з важливих столпів миру в Європі.

* СЕОЛ (АП). 21 жовтня. Совєтська делегація, що складається з 70 осіб, залишила на американське проляння в півторок столицю Кореї і від'їхала до совєтської окупованої зони північної Кореї після того, як нові спроби міжнародної комісії утворити незалежний уряд Кореї зазнали невдачі.

* ФЛАШНІ МЕДОВС (ЮП). 20 жовтня. Також 11-е і 12-е голосування з приводу наступника Польщі в Раді Безпеки не дали жодних наслідків. Україна, підтримувана своїми союзниками, одержала 30 голосів. Індія — за неї голосували західні держави — 25. Після цього голова зборів Аранья піддав вибори на північній час.

* БУКАРЕШТ (Зюдвестфух). 20 жовтня. Румунське міністерство оборони подало скаргу на ліберально-національну партію званою політика Братіану, нібито вона незаконно утримує в себе зброю. Братіану відповідалиме перед судом. Після Маміу не має дружити провідних опозиції, що проти нього висуває обвинувачення румунської уряд.

* ЖЕНЕВА (РШ). 20 жовтня. Підготовчий комітет ІРО (Міжнародна Організація з'єднаних) розпочинає завтра в Женеві своє засідання. Обговорюватимуть, між іншим, питання зберігання до членів Об'єднаних Націй прийняти до себе ДП і не лише вибрати при цьому фізично дурак, а й немічних та слабких.

Південно-американський фронт проти комунізму

Бразилія й Чиле припинили дипломатичні відносини з ССРС

РІО-де-ЖАНЕЙРО (Дена). 21 жовтня. Американська амбасада повідомила бразилійське міністерство закордонних справ, що амбасалор Бразилії в Москві передав до Кремля ноту свого уряду, згідно з якою відбулося остаточне припинення дипломатичних відносин між обома країнами.

САНТ-ЯГО (ББС, РШ, ГА). 22 жовтня. Чиле припинила вчора дипломатичні відносини з ССРС і Чехо-Словацькою. Уряд чилійської республіки об'являє совєтську й чехо-словацьку амбасади в тому, що вони намагалися перетворити страх чилійських шахтарів у повстання проти республіки, владичь до комуністичних провокацій. Чиле вопрохала Аргентину заступати в ССРС і Чехо-Словацькій її інтереси. Як повідомлялось раніше, Чиле припинила дипломатичні відносини також з Югославією.

Совєтська пресова агенція сьогодні уряді сповістала, що совєтський уряд не несе відповідальности за статті в своїй пресі (мова йде про напад на бразилійського президента Дуру. — Ред.)

Чи справді руйнуємо „владу“? Невідкладна проблема

Ми є свідками критики як самої структурної побудови ЦПУЕ—його статуту, так і організації і переведення ним тієї праці, яка поставлена самими завданнями і конкретними потребами перед громадянством нашої еміграції.

Цю ґрунтовну критику бюрові працівників ЦПУЕ в загальному прийняли як щось вороже і спрямоване проти самої ідеї існування інституції громадського представництва нашої еміграції. Вони виставляють не перед громадською думкою, як руйнування однією рукою того, що надзвичайними зусиллями зроблено другою рукою. Чому на цю критику реагували саме бюровики ЦПУЕ і саме в такий спосіб? І ще одне—чи дійсно ця критика означає те, що „ми валимо свою владу“?

Ми не чуємо реакції на цю критику з боку вибраних громадянством делегатів до нашої централі, не чуємо голосу широкого представництва в ЦПУЕ.

На початку існування нашого центрального представництва воно було гостро задатковане бандерівським „блискучим відокремленням“ з метою завалити його. І тоді наше громадянство боронило свою централю. Її всі бурхливі напади на ЦПУЕ було легко відкинути, бо вони мали характер узурпації—„блискуче відокремлення“ кочче намагалося здобути цю еміграційну центалю в свої руки, щоб з її фортеці почати широкий наступ на всіх ділянках нашого життя з метою встановлення насамперед своєї партійної держави по таборах ДП. Після невдачі „блискучі“ змінили тактику—від лобової атаки перейшли в обхід. Вони повели прикритий борецький за опанування влади в таборах. Жертвою цієї боротьби впали найбільш наші табори—Кориберг, Ельванген і інші. Виявлялося це в тому, що сотні українських синьтильців, яких силою вивезено на каторжану прудю до Німеччини, були вислани звідти через доноси і провокації. Але найбільше зло цієї ганебної роботи „блискучих“ виявилось в тому, що випадки хуліганства, терору фізичного і морального, який вони нещербливо застосовували скрізь, дагли темною тінню на добре ім'я всієї нашої еміграції. Багато таборів пережили чорні дні неспокою, заколоту, позиційного свавілля. Ще й тепер „блискучі“ вляються до методів залучування навіть репатріанців, а партійні агітатори в своїх рефератах по таборах закликають до червоноцеховських потрохів проти тих, хто не є „блискучим“.

В кожному таборі вибори проходили в атмосфері боротьби за владу і опанування табору „блискучими“. Ця боротьба розгорілася і в останніх виборах в Ангсбурзі в Сокке-Казерне. І що зробило ЦПУЕ, щоб уникнути цієї боротьби, що тільки ганьблять нас? Мешканці в таборі не хочуть ніякого „відокремлення“ і їх поліційного режиму. Але не всі мають вілугу виступити проти, багато є залізані пастуками „блискучих“, не виявили свою громадську активність. І тому, як звичайно, опозиція проти „блискучих“ лаштається в меншість. Такі обставини дали привід до делягатової гри на 70% маси, що їх підтримує, до фікції мандату мас.

Внаслідок опанування таборами, повільне число „блискучих“ потрапили делегатами до Обласних Представництв і до ЦПУЕ. ЦПУЕ поступово обіслав їхні прахильники або безпосередні партійні відоручувачі. Уже на II з'їзді делегатів ЦПУЕ в Регенсбурзі виникла повільна загроза узурпації „блискучими“ нашої еміграційної централі.

За час від II з'їзду до сьогодні вона виставила зламати ще більш загрози в напрямку остаточного опанування ЦПУЕ. Показували ш-

триги в процесі підготовки і виділення делегатів на з'їзд допомоганих комітетів в Парляд, претенсії перетворити ЦПУЕ на езекутивний орган влади парламентарного характеру—все це насторожило наше громадянство до тих тасмних ходів, які починають розграватися навколо ЦПУЕ.

Ось така зміна співвідношення сторін щодо нашого ЦПУЕ і викликала зміну ставлення широкого громадянства до нього.

На сьогодні в громадянстві є сумнів до того, чи ЦПУЕ можна вважати представництвом еміграції. Громадянство схильне бачити те, що наша централю перетворилася в бюрократичну установу з партійним зафарбленням. ЦПУЕ декларувало свою суто громадську—поза політичними і партійними—поставу допомогової інституції. Цього вимагали потреби, цього бажало і громадянство. Саме такою наше громадянство і розбудувало свою централю, вкладаючи на неї великі надії в цій ділянці.

Але не можна сьогодні навести хоча б одного виразного прикладу, де б наша централю в такому її вигляді, як вона тепер є, допомогла громадянству дотримати спокою й правопорядку в таборах. Зловживання працівників установ, таборового самоврядування—осіб і інституцій, які безпосередньо підлягають ЦПУЕ, лишаються нерозсліваними, проходять безкарно.

ЦПУЕ відривалося від громадянства, воно лишилося глухим і байдужим до тих болячок, що так нас привічують. У таборах, де, за характером самого ЦПУЕ, воно мусило б безпосередньо пильнувати доброго поведінки і відносин, тривав свавілля провалючих збюрократічних осіб. Крадіжки, зловживання з розподілом харчів, одягу і т. д. лишаються безкарними.

Тепер чуємо навіть те, що бюрові ентузіясти настільки розвинули свої апетити до влади, що монтують із ЦПУЕ якийсь парламент чи навіть уряд.

Це все створює кризу самого ЦПУЕ.

Громадянство поставилося з недовірою до того, що тепер робиться в нашій централі. І це цілком слушно. І коли ми тепер чуємо ґрунтовну критику статуту і діяльності ЦПУЕ, то ця критика цілком оправдана.

Чи означає ця критика повалення нашої „влади“?

Звичайно, ні! Так можуть ставити питання тільки неоправдані бюрократи. Саме таке сприймання бюровиками із ЦПУЕ критики його організації свідчить за їх відірваність від життя нашої еміграції, за повну бюрократизацію тих установ, що вони їх очолюють. Де є здорові відносини, там критика ще зміцнює ці відносини, де вони нездорові, там вони валяться від найменшої критики.

Ми бачимо, що критика ця спрямована не проти самої ідеї нашої еміграційної централі, а проти недовіли в її роботі, вона спрямована, безумовно, на оздоровлення, а не на повалення її. Громадянство хоче, щоб його довір'я було дане людям, які боронитимуть правопорядок, хоче, щоб його представництво не виступало під маркою „блискучих“, що за ці два роки так виразно виявили себе, сумнівними ділами і вчинками. Ось так виглядає справа з тим чи „валимо свою владу“?

П. ЛИМАР.

Вносьте передплату на газету „УВ“ наперед за 1, 3, 3, або 6 місяців. Після внесення передплати газета буде надсилатись лише з 1 числа наступного місяця.

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

Наша доля залежить від того, як розвиватиметься суперечність, в якій перебувають два світи, що коротко називаються Сходом і Заходом. Не можна уявити собі, що в найгіршому випадку, тобто при кривавій сутичці, переможець—якщо він може бути—так цілковито опанував би свого противника, щоб цей останній зовсім зник зі сцени або був цілковито асимільований. З другого боку, ці два світи не змогли б вично існувати, не стикаючись один з одним. При такому темпі їхнього розвитку—Советський Союз на порозі третьої чверті цього століття нараховуватиме триста мільйонів мешканців—скоро забракне місця. Отже всебічне взаємопроникання цих двох світів, чи то добровільне чи вимушене, насильницьке чи мирне, не зважаючи на залізу чи шовковизу завісу, є розумним, можна б сказати, механічним розв'язанням їх суперечностей. Тому що рано чи пізно мусить дійти до того, хіба не наша доля й покликання робити все залежне, щоб прискорити прихід нової, менш насильницької рівноваги, через яку людство здобуло б, як не мир, то принаймні хоч якусь передплату.

Хіба зрештою цей розвиток не почався вже на наших очах? На Заході це вже швидко відбувається. Навіть у країнах, в яких можна з правом сказати, нема комуністичних партій або вони не грають ніякої ролі, одного дня вони можуть з'явитися і треба буде рахуватися з повільною реакцією. Там з одного боку стають в оборону позу, упираючись проти того, що називається більшовицькою небезпечкою. З другого боку, розправляються з нею тобто спрямовують свою увагу на невідкладні соціальні питання, які могли б послужити більшовизмові, як трамплін. Беруться в іншій атмосфері або з допомогою іншої ідеології провадити невідкладні реформи. Так ми є свідками піднесення робітничого стану, зростаючої участі робітництва в управлінні приватними й громадськими закладами, в чому пізніше можна було б розпізнати характеристику століття. Західні держави знають добре, що коли дати волю цим „масам“, во-

ни б стали кращим форпостом Сходу. Одночасно хвиля ліберальної анархії XIX ст. і вимоги обох війн змусували держави вводити своєрідний соціалізм, який—незалежно від марксистських чи комуністичних інспірацій—все ж являється собою перший ступінь соціалістичної держави. Якби цей соціалізм пережив війну, він міг би легко стати в руках певної групи зручним зварядком для експерименту совєтського типу.

Було б ризиковано і сумнівно говорити про фактичне проникнення Заходу на Схід. Там ми констатуємо не лише недовірливе наставлення—тобто затягу оборону проти можливого шкідливого впливу „буржуазного й зіпсутого“ Заходу на советські фільми й романи. Щоб не заходити далеко, можна з певністю констатувати, що війна, особливо в своїй останній фазі, спричинила дотик населення Советів в особі офіцерів і солдатів їх переможної армії з німецьким Сходом, Чехами, Мазаршиною, Австрією, отже країнами підкреслено західної культури.

Звичайно, було певно „зараження“, пробудження потягу до вільного й легкого життя в затиснутих обставинах. Окупація продовжила й ще поглибила зближення. Хто знає, чи не треба розуміти часту зміну російських полків у Берліні й інших місцях як намагання скоротити перебування в небезпечному місці. З другого боку здається, що так само як свого часу Гітлер, що навіз був до Німеччини мільйони чужинських робітників, які прислухалися до саботажу воєнної продукції, підризу моралі і навіть поважно поставили під знак питання „чистоту раси“, ССРСР влючив у сферу свого впливу частину Серезньої і Східної Європи, щоб випустити її, як з трояцького кова, тільки тепер вже не як воликів, а як посланців західної культури.

Завдання всіх нас прагнути звести суперництво між обома світами до мирного розв'язання, яке через внутрішню, здається, навіть роковану гру подій зробилось навіть безнадійним. Так кінчає свою переловку статтю „Нувель де Франс“ писаву для німецького читача.

ГОЛОСИ ПРЕСИ

Відгук на книгу Бернса

„Пан Бернс—писець „Тайме“,— доводить наставлення проти Советського Союзу так далеко, що це могло б привести до катастрофи. При тому він мало уважає на уявлення в громадській думкою. Він заперечує думку повільного дипломатичного пристоування замість військового натиску. Дуже ймовірно, що ні пан Бевлі, ні пан Маршал не будуть адичні йому за те, що він наставляє в такому світі їхні зустрічі, призначені на ближчі місяці. Обидва міністри робитимуть все можливе, щоб змишати захи-

Бойовий вояки в окопах в Єгипті. На фотозображенні єгипетської армії озброєності загрози зони (Ігорі). Лікарі обслуговують населення загрози зони (Валзу).

(Дона-Вілла)

тані основі ОН, коли вони укладають договір з ССРСР про Німеччину. Як довго вони в цих зусиллях не потерпіли остаточної поразки, дійсно було б до речі з боку пана Бернса мати трохи більше стриманості. Якщо розрив впадеться кінце неминучим, то для того в досить часу говорити про це і запобігати найгіршим наслідкам.

При певній стриманості і мудрості, а особливо з порядною дозою політичної вправності, немає достатніх підстав для того, щоб два світи—якщо їх дійсно буде два—не могли б мирно жити один поруч з другим. Тринадцять місяців тому Сталін висловив той самий погляд, що й Черчил, коли він говорив: „Я не сумніваюся, що можливість для мирної співпраці ростуть, а не зменшуються. Комунізм може дуже добре існувати в одній країні. Доказом цього є Советський Союз.“

„Ньюс Кропикл“ розглядає книгу Бернса в статті „Небезпечна ідеїстичність“.

„На підставі своєї попередньої діяльності, — пише часопис, — п. Бернс має змогу сьогодні опублікувати ряд невідомих подробиць про адішення трагічного розламу між ССРСР і західними державами. А що він так далеко веде, що фактистично ще й з особистого погляду, то книжку треба розглядати зовсім з іншого становища“.

Москва в ролі... „моралізатора“

Советська пропаганда всіляко намагається виставити перед цілим світом Советський Союз як єдиного „правильного“ оборонця ідеї Об'єднаних Націй. Яко ніку за неучасті ОН вона вляює на „американських імперіалістів“. Во-

ни, мовляв, намагаються перетворити ОН в свою „донтору“. І лише одні Советський Союз високо тримає прапор Об'єднаних Націй, підносячи їх престиж. Отже, орган комуністичної партії „Правда“, виступаючи в ролі „моралізатора“, пише:

„Ті, хто намагається перетворити ОН в американський торговельний дім, забувають при тому, що вільнолюбні нації рано чи пізно притягнуть їх до відповідальності. Вони забувають далі, що великий Советський Союз пильнує за збереження високих засад ОН“.

До заснування Комінформу

З приводу того, чи заснування комуністичного Інформаційного Бюро в Београді є ознакою сили чи слабости Советського Союзу, лондонський консервативний „Спектейтор“ приходить до таких висновків:

„Для обох можливостей можна навести переконливі підстави. Та гострота, з якою Росія опіює Маршалів проєкт, приводить до висновків, як вона боїться його наслідків. Якби Європа була засуджена на голод дуже ймовірно, що в деяких країнах прийшло б до голоду і треба було б рахуватися з швидким поширенням комунізму. Але коли Америка приходить Європі на допомогу, яку може подати лише ця одна країна, можна уникнути тих передумов, які творять ґрунт комунізму. Це той розвиток, якого Росія боїться і вона заобами намагається йому перешкодити“.

Обговорюючи питання, чому Београд обрано осідком нового комуністичного Інформаційного Бюро, лондонський консервативний часопис „Сандей Тайме“ пише:

„Головна причина полягає в тому, що Югославія певніше, ніж всяка інша країна, що має комуністичний уряд, надається для справи Росії. За другу причину треба вважати те, що Београд найзручніша—з погляду віддалі—столиця для підтримки зв'язків з Італією і Середземномор'ям. За винятком Югославії, ні в одній іншій державі не можна утримати її на один день режому на випадок зникнення загроз російській військової сили“.

Де Голь промовляє в Парляді. На фотозображенні генерал де Голь під час промови 5 жовтня н.р. перед статуйкою масою в Вишенні біля Парляда.

(Дона-Вілла)

Кінець однієї ілюзії

Щд наголовком „Кінець Ілюзії арабського світу“ один єгипетський часопис коментує угоду Советського Союзу на поділ Палестини. „Советська позиція, — пише часопис, — позбавляє нас Ілюзії, яка створилася з часу обговорення індійської проблеми в ОН. Ми, власне, вірили, що більшовизм є друг арабів і оборонець їх незалежності“.

Часопис закликає далі Вашингтону, що він дає козарі в руки Москви. „І советські війська мають виходити до складу проєктованої міжнародної поліції, і комуністи братимуть участь в уряді країни, яка лежить коло американських і англійських родовищ нафти“.

До уваги передоплатників

В зв'язку з переходом нашого часопису через німецьку поштову сітку, всі передоплатники, що передплату внесли в жовтні місяці, повинні одержувати газету „Українські Вісті“ лише з 1 листопада. В цей сириві листування не ведемо.

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО

Ю. ДИВНИЧ

Про напасників з МУР'у і — напасників на МУР

ПОЛІТИКАНСТВО

З доброго початку найметкішої лашної газети „Неділя“ почався з літа п. р. справжній хрестовий похід проти об'єднання українських письменників МУР, похід, в якому чути голоси, що заперечують усю сучасну літературу на еміграції. При цьому береться за принцип спершу тієї жась окреме явище, напр., Косача або Костешко, Шереха або Віктора Бера, а кулі потрапляють у цілий літературний процес, в МУР, в його керівника Уласа Самчука, що піти очолює цей процес.

Кричать сьогодні на всіх перехрестях: „Літературного процесу нема“. „Більшість письменників борсається безсило у власній слабості“.

„Потрібний алярм. Наступ проти веж української духовності іде повною парюю. Найвищий час усім — на оборону рідних бастіонів“.

„Прокляття вічності упале на голову тих, що лишать українську музу запляваною і залуваною.“ (О. Жданович, „Орлик“ ч. 8, 1947).

Всяка гістерія заразлива. Особливо т. зв. організована гістерія. Д-р О. Грипач поспішно нагороджує О. Ждановича лицарською відзнакою за „мушність“ та й собі заговорив про „застрашувачий“ стан, що в якому опинилася сьогодні українська література на еміграції („Орлик“ ч. 9, 1947).

Не трудно помітити, що це лише своєчасно-спритне використання відомого листа Д. Демцова, який полемізує з Ю. Косачем, з „напасником із МУР'у“, а по суті (і зовсім не слушно) пускає свій германний набій проти голови МУР'у У. Самчука: „Чому Ви, пане Самчук, не постараетесь умістити якийсь погляд свавробітників МУР'у на основні проблеми життя? Боляй так, щоб вони бігують собі не заперечували?“ (Лист до голови МУР'у п. У. Самчука. „Орлик“ ч. 9, 1947, ст. 16).

Постріля зовказанськo гармати дехого поразував (слава Богу — наш незрівняний публіцист іше живий); дехого розчарував (а все таки вар-

то було б критичніше глянути на перейдений шлях і перевірити старий арсенал та поповнити його для майбутніх боїв); дехого обвадів (а, тепер добра нагода розправитися з партійними противниками); а дехого то й перелякав (дивись, чи не набрали й справді ми собі таких наймитів, через яких ще й усю нашу партію пошнюють у большевицькі агенти).

Чи не цим переляком продиктований виступ „щомісячного журналу політики й суспільного життя“ — „На сторожі“ (ч. 7, 1947. Д. Замковий „Літературні герці „Камбрбуму“). Це орган тієї партії, що завербувала до співпраці в своїх видавництвах Костешко і Косача, і що тепер, зашахована ударом ворожого „Орлика“ по цих двох літераторах, і собі б'є з усією силою по „своєму“ Костешкому. Щоб певніше застрахуватися і одвести удар „Орлика“ журнал „На сторожі“ й собі б'є по цілому МУР'у, й собі кричить про те „страхиття“, що „зіється на літературному фронті“, й собі кричить, що „мусимо бити на сполох“. Не знаємо чи це правда, але дехто очікує погромового походу цієї політичної групи проти цілого ряду письменників, які працюють у видавництвах цієї групи. І так, як група „Орлика“, б'ючи по МУР'у, фактично плить і б'є по групі „На сторожі“, так група „На сторожі“, б'ючи й собі по МУР'у, одводить удар на третю політичну групу. („Тут власне треба шукати кризи, пане Шлемкевичу, але вам вигідніше й знайти деінде“ — пише „На сторожі“ в ч. 7, 1947, ст. 24).

Інші партійні групи задоволено потирають руки: „Так вам і треба. Ви обвинувачували письменників, завербованих до нашої партії, в комунізмі, а тепер ваші письменники самі опинилися у ворогах народу“.

Так многоголова політиканська гідра працює дружно і завзято над розбором нашої і без того слабкої та неорганізованої літератури, над розбором з величезним трудом ство-

реного МУР'у, руйнуючи іше в пелюшках літературний процес на тяжкому вигнанні.

Я схилив голову перед витривалістю Уласа Самчука і перед його прозорливістю. Віп, голова МУР'у — бачив цю небезпеку з самого початку, невтомно і при кожній нагоді (зокрема на П з'їзді МУР'у) переконуючи письменників не йти в пайми до партійних груп, які захопили в свої руки ліцензії, папір і друкарські верстати. (В цьому

Сцена з другої дії „Орії“ Лесі Українки в постановці театру-студії Й. Гріпача.

партії мають лише одного конкурента — отого паскаля-стерв'ятника, що як і партійні видавництва, обдирає з одного боку читача високими цінами на книжки, а з другого боку — письменника, даючи йому яких 5-10, рідко 15% чистого прибутку з книжки).

Це один із парадоксів нашого життя, що в літературі, яка виключно живе друзовим словом, пограбовано й головний виробничий верстат і шим або змушено мовчати, або віддано в пайми тим, хто мав спритність захопити монополію цей верстат, виваваючи його на школу і розклад літератури. Автор цих рядків, звичний до всіляких жахів, був приголомшений тим, якою ціною вившла одна репрезен-

тативна книжка МУР'у. Є речі в людських душах, що їх, здається, не годен витримати папір і про які написати не підіймається рука. Все це не може не впливати на добір, якість і кількість видав. Сьогодні нема дійсно міцних і дійсно шляхетних меценатів, типу Чикаленка. Сьогоднішній визавачий „меценас“ — страшний павук, якому письменник віддав свою працю (а часом ще й доплачує), а чытач — свої гроші.

Деякі письменники (саме ті, що ім тепер чуба тріщать у перехрестіх вогні своїх партійних папір) не послушали поради голови МУР'у і мають заслужену життєву науку.

Леонід Полтава

Вічність

Закрийте роумну книгу — Для неї немає ще дил. Несе наш діп, мов крыгу, Усе навмання, навмання.

Вічність із нами. Близько Вічність проста і ясна: Ночі чорна коліска Гойдається біля вікна.

І на столі годинник, Що спинився давно-давно. Пощо рахувати години Усе про одно й про одно?

Що в тій колісці? Може, Може росте дитя?... Цільно, як щільно, Боже, Ти загнув накриття!

6. 10. 1947 р

ЗАСАДИ

В декларації ініціативної групи МУР'у було сказано: „Це об'єднання українських мистців на еміграції відкрите для всіх лічків слова, пензля, сцени, які пишуть на своїх прапорах гасло досконалого, ідейно й формально зрілого і вічно шукуючого мистецтва“. У коментарі до цієї декларації говорилось, що „вона висловлює ті мінімальні вимоги, які МУР ставить до своїх членів, що можуть різнитися між собою у всьому іншому — стилю, жанрах, філософських концепціях, літературних уподобаннях...“ „Загальним ідейним характером і складом МУР'у визначатимуться збірники, перше число яких оце видаємо. Це мусять бути трибуна літературно-мистецької праці й дискусії“ („МУР“, збірник ч. 1, 1946, ст. 3 і 6). Отже МУР — це ніщо інше, як федерація мистців і мистецьких груп — ставового і фахового характеру, щось на кшталт не то Вільної Академії, не то цеху, не то професійної корпорації, і в цій національній корпоративності — його своєрідність.

За коротких півтора року праці в тяжких умовах МУР заччайво не міг повністю дотримати вимог декларації, як не міг дати за півтора року і великої літератури. Великі твори потребують десятих років праці, і кпаші над доброю полєю МУР'у творити велику літературу мають своїм ґрунтом не слабкість праці МУР'у, а нестачество тах, що клять. Але цілком справедливо критикують МУР за те, що він у доборі своїх членів часом не дотримується фахових критеріїв якості і, що головне, не забезпечив правильної оцінки поточних літературних явищ і сил.

(Лич. на звороті)

Іван БАГРЯНИЙ

Розколотий „Месія“

(20-та сцена з драматичної повісті „МОРТУРИ“)

1.

Та сама вахера і та сама пісочка. Ніхто не спить. Всі слять на підлогу. Шерех змивався проточувало... Нару жене чеканить. Двоє стоить на варті біля дверей і козкої хвилани взирають і шпильку, зягика продовжуючи й дригачком.

Командир: (вступається гарчково, крутяться на одні ноги, даси-становивши) — Металіді! Металіді! Ви ж який пролетарський директор і кооператор! Не підведіть... Чувте!

Сидить разком кірвешн, нотія жиди, сілвак гресів, шпін, росіани і переказиць більшість українці.

(Дослухається, аж приклав руку д вузла).

В руці парового опалення швидко й уривчато закокочило... Ніби морзе. Староста: Телеграфіст! На місце.

Хтось повзе до рури й шіточкою під зубів заправив на „п'ятихвості“? Наруження... Нарешті телеграфіст підводить схильоване лице.

Телеграфіст: Зимау передають: „Прибув... Виділа а Чорного Ворона. Пішов до корпусу...“ (Заову покит, і знову телеграфіст приймає й рапортує: — З другого поверху передають: „Пройшов їхній коридор...“ Чокит... Але телеграфіст кає гарчково дає алергійний „обій“, бо за дверима тупіт... Вартіві біля дверей зашкхали й сіан... — Уага! — скомандував Командир.

Але й так всі заважери. Навпрошлясь, сп'явшись в двері очима Металіді сіа. Оркестранти тримали свої „Іструменти“, похованні їх за сивава-ля сусіда Штурман весь час сидів на своєму місці, досить байдукий до всього, залуманий, алуційний... Загрямили засова, відчинилися двері...

2.

Увійшов Карл Маркс, мов з греста зветай. Двері за ним щільно зачинились.

Палка. Карл Маркс поволі завів руки... Тут саме встав Металіді — джаз-

оркестра вларила — „Інтернаціонал“... Добре вларила, фахово... Грали кларнети й вибували кастаньети... Ніби справжня оркестра!... Та й на другому коліні враз нагоду урвала... Карл Маркс поточився, вивав на віко параші... і гірко заридав... Загрясся... І одночасно відкрилась „кормушка“.

3.

... й просунувся ніка наглядача. Наглядач: Що за песні! Металіді: (прозелетав) — Це це „песні“... Це „Інтернаціонал“... Наглядач: Его весь равно! Іш ти... Я тобі як дам Інтернаціонал! Мушканти!... На чому граєш! — На зубях і на губах... — Ніа! —

А даз Наглядач широко отерився: — Ну, хіба що на зубях... На кутилах... (Крутивши очима по розколотому і хрипучому коридору).

4.

Але нікто вже не грає. Двоє обидва Карла Маркса і, павивши, обернувшись позад його на віко... Він вже не ридав, — сидів, мов на трубіні, і лише зрідка схланував... А дазі глибоко зідхнув... — Б-и-д-и-и? — потягнув до нього неї очима, аменогіліи устами. Маркс покрутив головою й відхнув: — Ш... Але... — А що вони??! Маркс роздувало простили руку до всіх, скаржалась: — Вони обвинувачують мене... (обзирнувся на двері...) Вони обвинувачують мене, що я нібито Карл Маркс... Що я перейшов кордон ССР зі окупаційною мдією — шпюнажу на користь Німеччини й Гітлера... — Ха-ха-ха-ха...

— Ай-й-й-й-й!... Га!??? — Ш-ш-ш-ш-ш... — Га-га-га... — Ох-х-х-х!?!

Власне люди не дивувалися, лише сміялися трагічним, шибенячим сміхом, сміхом людей, що все втратили, навіть віру в елементарну логіку. Лише дехто підозріло позирав на Штурмана, вражений подібністю заквідів слішого та його пророптовом...

Голоси до Маркса: — Ну, і що ж? — Ну, і як?! — Розколовся?! — Розколовся?! — потаглася всі до Маркса.

Маркс: (відхнув, розвів руками, згорбився Розколовся... шалаз). Вони написали великий протокол... А в нім все це і це: намір убити вождя пролетарської революції... і організувати збройне повстання (схилився за голову з жахом і проши витріщенними очима по камері).

Хтось беззалежно аригазомшений: — Як?!... І — ви — підписали-и??...

Маркс знову зіткнув глибоко і оустиив руки й голову: — Підписав... (і ще нижче оустиив голову...) Все, все підтвердив... І що я Карл Маркс... І про шюнаже... І про терор... Все... Вони довго не могли придумати мені диверсії і нарешті придумали — я, нібито, мав чистити пролетарійтові чоботи отруєною изкою, щоб чоботи реалізни і щоб пролетаріят дави советську владу і енітову революцію-у-у... От... Камера замерла потімоблено. Хтось беззалежно, беззалежно адивувався: — І... Ви... Ш-д-и-и-а-ли??...

(Лич. на звороті)

Французько-американське товариство ухвалило повстати в боргу Нью-Йорк зобувати повстати Франції в Америка.

(Лича)

На різних мовах

(З'їзд німецьких письменників)

4—8 жовтня цього року відбувся в Берліні перший повесний конгрес німецьких письменників. Окрім письменників зі всіх окупаційних зон, було багато гостей з інших країн. Як видно з репортажних звітів різних газет, конгрес виявив глибокі розходження між письменниками „сходу“ й „заходу“. Представники світлих письменників із східної зони зовсім одверто використали конгрес як трибуну для великої політичної демонстрації, надаючи йому тону партійного з'їзду. Дискусія не привела до з'ясування поглядів, лише до створення „фронтів“. Таким чином негативний результат, попри поодинокі заклики до примирення, більш ніж очевидний. „Якщо біблійну метафору про вавилонське змішання мов можна б застосувати до цих зборів, — каже з цього приводу А. Бауер у „Neue Zeitung“, — то саме до цих“. Завдяки духу соціалістичного реалізму змагається за опалубування німецької літератури і розколос її творців на два табори.

Найбільше збудження на конгресі викликали виступи представників з США і СССР. Американський кореспондент М. Ласкі — під гостро протестуючі вагуки привітників SED — виступив з критикою пануючої в СССР системи пригноблення й позбавлення письменника свободи творчості.

„Письменники в Америці, — сказав М. Ласкі, — мали шість років вільної диктатури. В минулих роках свобода письменників і видавців витримала суворе випробування. В час війни на них накладено було багато обмежень. Не можна було, наприклад, видати книжку Троцького про Сталіна. Урядові Вашингтону вважали, що ця книжка може затьмарити взаємини з Москвою. В ті часи було страшно багато книжок, які критикували соціалістичну диктатуру, комуністичну однопартійну систему, апарат російських конвентів і примусової праці. Письменники всі ці книжки вийшли, і я гадаю, що боротьба навколо цих фактів послужила справі свободи. Письменники у справжній демократії школи не бували зброєю урядів і дипломатів.

Для людини, яка вірить в демократію, турбота за свободу не знає національних меж. Ії однакова турба порушення свободи незалежно, чи трапляється це в Бостоні, чи в Бер-

ліні. Саме цей міжнародний дух спонукав американських письменників піднести голос проти варварства гітлерівського режиму. Я хотів би на закінчення сказати, що ми в цьому міжнародному дусі почувалимо себе солідарними з письменниками й мистцями совєтської Росії. Вони теж борються за культурну свободу, і я думаю, що всі ми мусимо поставитися до них з ширшою симпатією. Ми знаємо, як пригноблює праця при свідомості, що за тобою стоїть політичний цензор, а за ним поліція.

Подумайте, що значить для російських письменників постійно боятися, щоб не переступити нової партійної доктрини і не прокинутися завтра заштампованим „декадентським зварядям контрреволюції“. Подумайте, як пригноблює для такого мистця як Сергій Айзенштайн, якого „Пандерник Потьомкін“ і „Десять днів, що захватили світ“ і досі вважаються на заході шедеврами кінематографу, з'являється що два роки перед недовірливим політбюром і визнавати, що він і досі не зрозумів, які є справжні політичні принципи, на яких мусить базуватися совєтське мистецтво. Подумайте про філософів, які мусять стримуватися назвати імена Бекона, Декарта, Спінози, Канта, Фіхте, Гегеля, щоб не поповнитися якогось ідеологічного гріхопадіння. Наші колеги в Росії (а це більше в Україні й інших колоніально пригноблених країнах СССР — І. К.) мають свої проблеми і можливо вносять свій досвід в справі з'ясування як для вас, так і для них основних принципів культури свободи.

Свою промову Ласкі закінчив цитатою з Андре Жіда про те, що письменник, як революційний борець, повинен завжди плавити проти течії.

Російський письменник Валентин Катаєв в своїй промові так зареагував на промову М. Ласкі: „Я чув промову невідомого письменника Ласкі. Дуже радий з нагоди побачити в обличчя живого розпалювача війни“.

Тон виступу В. Катаєва буквально приголомшив учасників конгресу. Ії трудно було зрозуміти, як міг письменник, в творчому якого стільки теплоти, ніжності й гумору, відповісти в тоні, якому саме цих якостей бракує. Нас би здивувало, паннаки, якби Катаєв сказав щось протилежне.

Ю. ДИВНИЧ

Про напасників з МУР'у і — напасників на МУР

(Закінчення з 3-ої сторінки)

Але основних засад МУР'у до останніх алярів ніхто не заперечував, у тому й ті, що тепер алярмують. Можна було б вітати цей аляр, якби він адресувався на конкретні промахи, болячки, на помилки чи лінії окремих людей. Але похід іде проти елементарних і мінімальних засад МУР'у. Першою запропонуєвала „Неділя“ — вона, бачите, ніяк не може зрозуміти, як це МУР може поєднувати християнських, пантеїстичних і католицьких письменників; ідеалістів, матеріалістів і плуралістів, — і на якій не підставі православні люди називають свій журнал іменем Хорса — староукраїнського бога сонця. „Орлик“ напався на Самчука і МУР, що в них „немає ніякого фанатизму, ніякої крайності, ніякої виключності в ідеї, чині, в способах поступовання“. „На сторожі“ в плані своєї „тотальної, абсолютної афірмації“ (ч. 7, ст. 9) „б'є на сполох“ літературного фронту, найшовши там „найбільших ворогів нашого народу“. Д-р Грицай (до речі член МУР'у) дає діагнозу: наша література терпить кризу тому, що вона не католицька, бо й сам великий Гете найслабший там, де він пантеїст і прихильник античного дохристиянського мистецтва („Орлик“ ч. 9, ст. 13). Д-р Донцов вимагає негайно „узгідити погляди співробітників МУР'у на основні проблеми життя“ („Орлик“ ч. 9 ст. 16).

Виконати всі ці вимоги — означало б зліквідувати МУР'у його засади і повернути колесо історії на десятки літ назад, коли чудесна поява одної трохки сильнішої індивідуальності зразу ставила всю громадську думку в підрядне становище. Ми шануємо і високо цінуємо антипантеїстичні католицькі позиції „Неділі“, д-ра Грицай, д-ра Донцова, хотіли б бачити їх зреалізованими в творах не менших, ніж твори католицьких письменників Фрощі. Але не хотіли б, щоб демагогічно-політичні і тактично-партійні махінації заглушали й тероризували інші течії і голоси літератури.

Бо хто це з нас може говорити непомітними божественними устами нації, цілого її багатобарного і многоголосого історичного процесу? Хто це претендує сьогодні на ролі Хмельницького чи Шевченка? Ми тужимо за такими ге-

міями, але треба ними бути, щоб сарморно, а водночас і безоглядно сміливо працювати, не заявляючи претенсії на свою непомильність. В пантеоні духовності і літератури сучасних великих націй стоять консерватисти поруч із революціонерами, католицькі і некатоліцькі мистці, але від того велич тої духовності не падала, а зростала. Невже ж опю нашу маленьку горстку письменників на еміграції ми мали б розбавити на кілька незалежних спілок? В убогих умовах кінця XIX ст. і аж до двадцятих років XX ст. Драгоманов був неподільним володарем дум також і тому, що культурно-звідення провінції не мала відповідно кваліфікованих людей для опозиції і антитези. Не диво, що в 1917 році всі опинилися у федералістах і соціалістах, і велика епоха ішла крізь піч революції без маяків і прожекторів многогранної ідеологічної творчості. Але після революції, яка визволила творчі сили нації, вже ніякий Драгоманов не може стати диктатором для всіх ділянок духовного життя. Просто тому, що ми ростемо. Так Донцов хоч і запалував на певних теренах, хоч і хотів подавити Липинського, з яким йому більше випало „узгідити погляди“, ніж Самчукові з Косачем, а все ж Липинський не дозволив надогою установитись монополії Донцова і тепер явно ставить його на своє місце. Слава Богу, українська культура вже виходить із пелюшок і замість одного личка вже співають у нас дуети, тріо, ба, навіть якийсь (хоч і слабенький ще) хор. І якщо хтось фальшивить, хтось псує національний ансамбль, то це не значить, що цілий хор треба зліквідувати, лишивши при голосі якогось одного, може й непокладаного, диригента.

Виходячи із своїх засад і перебуваючи гавренозну партійницьку атмосферу МУР'у уже за два найтяжчих емігрантських повесних роки показав, що сучасна еміграція не є бездіяльна. Чотири теоретичних збірники МУР'у попри наявність у них досадних пересад, є живим докором нації політичній думці, яка ще не дала ні одного чогось рівновартісного в її політичній сфері. Бо МУР — це не Косач і Костецький, це — федерація національних літературних сил, де Клен і Багрянний визначають і доповнюють

одні одного, ле Дюкія Гуменша і Улас Самчук шахують творчо Костецького і Косача, ле неоклясики не дають легко зобачі перороматикам, а реалісти — сюрреалістам. Де зобачі перемогу не так легко, якщо якась перемога не підійме здуру на шит тих, хто сам спійняв до неї в найми, і не дасть їм у монополію користування шпальти своєї преси.

Тільки наявність партійницьких трамалів в нас розквітати передчасним „літературним тріофам“. Бо ми знаємо різко негативну, хоч зовсім не погромницьку критику Гр. Шевчука та І. Коселіци на твори Костецького ще за рік до „Орлика“ і „На сторожі“, бо ми читали „Думки на дозвілі“ Юрія Клена („Останні новини“, Зальцбург), де він з рідким у нас почуттям міри розцінює всі явища нашої літератури за останні два роки. Бо і на письменницьких з'їздах, і в критичних виступах мурівців і в шаржах та пародіях гумористичного т-ва „Куло“ масмо нестримну самокритику і критику мурівців.

Мистецька федерація, яка поставила в своїй засаді вільну творчу боротьбу і змагання мистецьких течій, яка кличе вустами неоклясиків до вічних джерел світової класики, а вустами неоромантиків до органічно-національного кореня і до нових дерзаних, нічого сьогодні не потребує так сильно, як визволення з бруду, самої себе пожираючої атмосфери політиканів, створення свого незалежного видавництва, на яке чекають епопея та оповідання Ю. Клена, чотирихтомовий роман Дюкія Гуменша, перший том нового роману Самчука, повісті і роман Багрянного, прозові твори Г. Осмацьки, прекрасні есеї Ю. Шереха, ретричі й публіцистичні праці і шлі збірники МУР'у (зокрема ч. 4 збірника МУР'у півроку лежать нерухомо готове до друку), а також праці інших письменників, що їх тут не вистачило б місця перечислити.

З другого боку МУР має хворобу і помилки. Але ці хвороби й помилки впливають не з засад МУР'у, а з порушення деякими літераторами цих засад. Ми не захищаємо тих, хто, спираючись на партію і власний сприт, узав авалом місце в друкованому слові, не оаглативши того авансу доробком таланту. Навпаки, ми хочемо боротися і змагатися всередині нашої федерації, нашого літературного цеху. Але для того треба спершу устаткувати незалежне видавництво і захистити літературу, зокрема МУР, від напасників, перемага яких лише загальмувала б швидкі темпи перших двох років праці.*

* Партія, яка має кілька ліцензій, могла б увійти в історію української літератури, відновивши одну ліцензію для МУР'у, УВАН та Об'єднаних Мистецтв (ОМ). Така ліцензія дала б, напир, змогу відновити видання шкільного налісодіаційного в історії української журналістики журналу „Літературно-наукового вісника“.

ЖОРЖ РОДЕНБАХ В провінції

В провінції у ривішньому місті зууав дзів, зууав на ситанку, що як сестра галавля з алого раму.

Лууав дзів, узару білішні одалим світлом свідаться на місто, кривавий сірі стінні полумстала, мов зууаві кууд, розлінала вітрака.

О, раука музика, що в'єтся з мого м'єста, що в'єтся з далечки гріхадла ступа, що в'єтся з мого дзів, мов діві вітерам. Такай залодній блуак твоїх сумуак потау-мел сьобуа підлогоу з об'єдлака мортава розу-мел сьобуа підлогоу з об'єдлака мортава розу-

Розколотий „Месія“

(Закінчення з 3-ої сторінки)

Марке: (шопів головою, як на роз'їтті, розвів рукави, відкинув і гинкуву гістерично). — Шднсан... Аж шість пунатів статті 54-4... п. п. 1, 2, 6, 7, 8, 10 і 11... б жакнуву рукою). — Вони мене переконали іскланути... Кладуть: „Так вимагає партія! І революція!... Ти за?.. Чи проти?!“

— Все били-и?! — аж подавсь всі до нього.

Марке: (сокрутив головою). — Ні... Обійшла... й враз потрає куудакані і боролоу в явалі страшого обуревані, роздуку, жаку, божественно витривавані і лавакані роітра). Але ж и не Кара Марке!! Ні Я не Кара

Марке... будь він пролетарі! й враз на собі володєс).

— Доклан тепер... — буркнув хтось.

—... що ти не верблюд... — долав другий.

Марке: І професор!! Професор Марке-Деніаського Інституту! тівані!..

— А-а-а... — пішло, як вітер.

— Аа... Ну, все одно — дивні шдасуак... — не хтось, зредіаши, відів шдасуак.

Марке Це помилка!..

Годєс: (шопуро). — Гм... Шаню шдасуак... —

— Еге-ге... проти другий журна. — Назад раки не дають... Ми всі тут самі себе оджреуємось... і самі себе проклинаємо... і вірїкаємось власного пупа... Але — що з того!..

— Все не оджреуєшся... —

Марке: Я йому кажу, що „я“ — це не я, а це — „Я“... Що я — цебо „Кара Марке“ — умер ще кількадесят років тому, цебо він... А що я властиво... А він каже: „А дудин... Знаєш ми нашого брата-пупи!... А що ти професором став, так ти, негодий, професором і був?..“ Отаке... —

Шеніт:

— Авак ж... —

— А хіба-то не все одно, чи Марке, чи маркенет ортодоксальний... —

— Та це такий — о!.. —

— Ні бланко... —

Марке: (обвів усіх жалібним, розгубленим поглядом, шукаючи співзуття в вітракні). — Але ж и не Кара Марке... Ні... —

— „Ваньку ваньку“... — вирішав хтось, відтрамвай тако ішанік.

— Розколовся старик по саме пікуди і тепер „Ваньку ваньку“... Гай га... —

— А про нас ти не говориш?! — кричав хтось

— Ага... Про нас говорив?..

Марке: (відкинув) — Говорив... —

Всі аж подались:

— Ну, і що ж?.. —

Марке: „То, каже, фашистська банда!.. А ти її духовний вождь і головний бандит“... Ох!..

І те „Ох“ покоталося по камері, аж в найдальшій кутку... Морітурі відсидінувся... І вже дивився косо, збентежено, шдозрюю... Шулукалися між собою занепокоєно... —

Кара Марке стивався, як на роз'їтті, але ніхто вже йому не вірив і не співчував з перепаду за власну шкіру... Тільки Штурман сидів і судило посміхався... Марке обвів усіх очима і стріпсь з сивчутаним поглядом Штурмана... Халапчись, пробрався крізь гущу до нього і залонив руку.

Марке: Штурмане!.. Слухайте, штурмане!.. Що це таке, га?.. га... —

Штурман: (задумавно, крізь пошкірку) — Це називається, професоре, ви потрапили в чортове колесо... І тільки... —

Марке: (розгублено) — Але ж и не Кара Марке?? Ні?? (і облядував собі голову, вав сам почавши сумніватися... у всьому сумніватись)... —

Штурман: Це не має значення, хто Ви фізично... Ви є епоха... —

— Але ж и не Кара Марке?? —

— Ага... Це все одно... — визвав плечина Штурман.

— Ні, аї! Я професор!.. —

— І тому саме все одно... Ви таки Кара Марке... І все в порядку... Нормально... —

— Але ж ви чули, в чому мене обвинувачують?!

— Так... І це нормально... —

— Але ж и іднїсан... —

— І не теж нормально... Ця м'ясорубка не по вашім хребті, панашо... —

Марке. Ох, Боже... Боже... (Дивиться з жахом на штурманові синці, болячки і криваві відляни... Торкає за синці рукою... і очі йому поламау налянувшись слюозам... Шепоче). Він витримав... Він — витримав... Так... Він мав сильну... (торкає за синці) — сильнішу за це ідею!..

1) „Ковесер“ — безперервний допит, що тривав по кілька або й по кільканадцять днів. Залежно від тягдота буває великий і малий „ковесер“.

2) „П'ятихвостка“ — абетка, розбита на п'ять рядів для зручності вистукування. Спочатку одбивають ряд, а тоді літеру.

3) „Кормушка“ — віконечко в дверях, через яке подають їжу.

(Прим. автора).

Читайте нашу сторінку літератури і мистецтва, що оповіатиметься двічі на місяць.

3 американської преси

Відавний американський щоденник „Бюфал Корієр Експрес“, Бюфало Н. Й. в числі з 2 жовтня п. р. змістив передову статтю з приводу дебатів, що відбувалися в теперішній асамблеї Об'єднаних Націй над справою кандидатури України до Ради Безпеки, що її виставила советська делегація.

Наводимо переклад цієї знаменної статті за ньюйоркською „Свободою“, що вмістила його в ч. 233-ому, за 7. жовтня п. р. під заголовком: „Заохота до деякої міри“ (Екскорекшн — ан вей). „Бюфал Корієр Експрес“ пише:

„Реакція пересічного американця на намагання Росії дістати для України місце в Раді Безпеки ООН зводиться, приблизно, до такого: Якшо Росія виходить з цим, то чому ж би нам не дістати в Раді Безпеки місце для Техас чи Каліфорнії?“

Сьогодні Техас чи Каліфорнія, чи, наприклад—будь-який інший з усіх 48 штатів нашої Унії—є більше зблизнений до суверенності, ніж поневолена Україна, що, нажалі, є членом Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй і тим самим має визнання як повністю суверенна держава. Це було частковою цілю, яку ми заплатили в Ялті, щоб вдержати Росію по боці Союзників.

Проте технічно Україна має таке саме право бути в Раді Безпеки, як має його Польща, що на її місці є кандидатом України. Але ж фактом є, що й Україна не може вже сильніше бути підпорядкована Москві у всіх справах, висунених в Раді Безпеки, як була досі підпорядкована Польща. Але Польща все ще існує бодрі як окрема держава і у випадку, нехай неправдоподібно, зміни уряду у Варшаві, вона могла б ще наважитися часом мати окрему думку від Росії. Україна має етнічні і етнічні претензії до незалежного державного життя, але сьогодні нею правлять, як завойованою провінцією.

В обличчя цих фактів є цілком природним, що США, Британія та група інших демократій піддержують кандидатуру Індії на місце в Раді Безпеки проти України.

Тимчасом є дві цікаві справи на тему змагання, що вчора відложено хвилино на бік Генеральної Асамблеї: перше—це зудар пані Вілкі-Янкіши Пандіт (делегатка Індії до ООН—Прим. Ред.) з советським делегатом Вишнінським, ведений таким

способом, який викликав би, що довге дипломатичне залишення Індії з Росією може доходити до кінця і друге—советське домагання, щоб Україна була визнана, як світова потуга, а не тільки як провінція Советського Союзу. Це домагання дає демократії дуже добру нагоду для заохоти і навіть активної допомоги українським патронтам, в їхніх змаганнях звільнити свою країну від російської тиранії.

Москва втратила право говорити, що допомога українському визвольному рухові означала б інтервенцію у внутрішні справи Росії. Якщо Україна є незалежною державою, то чому ж західні демократії не мали б настоювати, щоб чужі війська забралися з її території? Іншими словами, якщо Україну протиставлять Індії на місці в Раді Безпеки, то хай росіяни заберуться з України, як британці забралися з Індії. (Підкреслення наше—Ред.).

Стаття кінчається запитом: „Що ви на це, старий імперіалісте, підлаштовачу війни, Вишнінський?“ („Гав ебаут іт Вормондже Вишнінски, ю олд імперіаліст?“).

Коментуючи в наступному числі з дня 8-го п. м. появу цієї статті, „Свобода“ наводить такі рефлексії:

„Українська справа набрала в світі шораз більшої ваги, бо її зачинають шораз ліпше розуміти. Це дається тепер зауважити головню в Америці. Діється це в першу чергу завдяки тим новітнім жертвам, які український народ клав і кладе далі в боротьбі за ідеали свободи, за вільне життя у вільній та самостійній Україні. Та коли йде про американський ґрунт, то тут заважає ще і ця довголітня інформаційна праця американських українців, якою вони усвідомляли американське громадянство щодо ваги української справи. Очі маніфестації, конгреси, віча, протести і делегації, вислані до уряду у Вашингтоні книжки, журнали чи брошури, якими ми засипували американську пресу чи сенаторів, конгресменів, майорів міст та різних релігійних, політичних та громадських діячів, не пішли на марне....“

Віримо, що згодом заговорять про Україну такою самою мовою ціла Америка, цілий вільний світ. Одначе праця в цьому напрямі не

може ні на хвилину притахати: вона мусить бути побільшена у нас в Америці, як і по інших країнах світу. Голос у справі визволення України мусить доходити всюди, не тільки до урядових чинників, як здебільша що справу розуміють, але й до якнайширших громадських кол. Коли ж іде про Америку, пам'ятаймо, що публічна опінія тут дуже важкий чинник“.

До цих коментарів, що їх в цілості поділяємо, від себе можемо додати, що тільки ретельна і поважна інформація про сучасний стан нашої визвольної боротьби та про неспроможні неспальшовані державні домагання і права нашого народу, інформація, дозволяючи діт валької буфонади чи групової автореклями, може довести публічній опінії демократичних країн взагалі, а американській в першій мірі, дозрілість української державної проблеми та конечність поставлення її на весь зріст перед Освітнім парламентом Об'єднаних Націй.

[УПС].

Від редакції

Редакція просить усіх дописувачів, які надають до часопису матеріали, друковані на машинці, щоб вони їх друкували обов'язково через два інтервали. Це уможливить нам заощадити час і працю потрібні на повторний передрук матеріалів. РЕДАКЦІЯ „УВ“

Приїзд д-ра Романа Смука

Три тижні тому приїхав до американської зони Німеччини д-р Роман І. Смука, представник „З'єднаного Українського Американського Допомогового Комітету та Українського Допомогового Фонду“.

Д-р Р. Смука має завдання репрезентувати наших заокеанських братів серед нас та посилити допомогу українській еміграції в трьох західних окупаційних зонах Німеччини й Австрії, зокрема справу переселення скитальників на постійний побут в нових країнах.

Під час свого побуту в Європі вдалося йому укласти договір з І. Р. О. в Женеві, на основі якого „З'єднаний Український Допомоговий Комітет“ і „Український Допомоговий Фонд“ дістали офі-

Ні уряд, ні парламент, ні податки!

З'їзд ЦПУЕ, що має відбутися 16.11. в Ділінгені, може бути інший, як попередній. І не тільки інший, але й кращий і може привести справді на праву нездорових відносин в ЦПУЕ.

Не буде вже там тих довгих та прескутих звітів, що забрали 2, 3 дні в Регенсбурзі. Новий статут мають вже делегатури в руках, у часописах його широко обговорено, так що делегати матимуть досить часу до обговорення його на з'їзді. Багато матеріалу вже дав д-р Степан Баран у своїх статтях. Вони викликали тепер гостру реакцію і секретар ЦПУЕ пан Роман Ільницький вирушив першим до бою. На двох сторінках „Часу“ (як гол. редактор, міг собі дозволити на такий люккус!) помістив він „Одвертий лист до Д-ра Степана Барана“.

Цей лист примушує і мене забрати голос. В моїй попередній статті („УВ“ ч. 70.) я писав: ЦПУЕ є тільки філантропією, культурно-просвітною інституцією. Так само висказався і голова ЦПУЕ пан Василь Мудрий на зборі СХС—що СХС опікується хворими, а ЦПУЕ здоровими емігрантами. Іншої думки є секретар ЦПУЕ—п. Роман Ільницький. Наводжу його слова: „Наш з'їзд виконує таку роль, як парламент в державі... і його рішення мусять мати силу закону без права скаргити їх перед судом“ (підкреслення моє)—а далі—що не можна дозволити „щоби громадяни відмовлялися платити по-

датки і хотіли завалити свою власну владу?“

Як бачимо, голова ЦПУЕ цілком правильно визначає суть та завдання філантропічної інституції ЦПУЕ, а пан секретар хоче мати владу, парламент та податки.

Від трагічного до смішного—тільки озна... стаття. Пан Ільницький не має шастя, Першій його виступ на з'їзді в Регенсбурзі проти сенатора Ю.Павлюковського викликав тоді загальне обурення, а теперішній його „одвертий лист“ викликає загальний, хіба, сміх.

Пан секретар Ільницький не злас собі, видно, справи про вагу, повагу та завдання уряду. Як він собі не представляє?! Чи він справді вірить, що на зборах у листопаді 1945 р. в Ашаффенбурзі вибрало уряд, а не філантропічне товариство?! Чи кількадесят емігрантів, склякашкх одною групою до Ашаффенбургу, могли б бути делегатами цілої Нації для вибору уряду?! Чи пан секретар Ільницький не бачить гротесковости такого уряду, якого компетенція, в найкращому разі, була б в американській зоні, бо в англійській і французькій він був би вже без значення. Про Край то і не говорю.

Не можна так ставитися до свого майбутнього уряду та парламенту, як не можна й мислити, що прибуття до Баварії частини УПА „де застосування нових форм та нової тактики визвольної боротьби“ (Загора. Представництво УГВР-и), або що в Краю „до сьогодні ще працюють справна фабрика і завод, що продукують для УПА шкуру, озги, консерви та літати“ „Українська Тривува“ ч. 72, 25.9.] Школа, що релакція не подала їм докладнішої адреси.

Якби не те, що я глибоко вірю, що не писали якісь глумельські, лайливі діги, що бавляться в дипломатичні та релакторів, то я мусів би брн дуже знелюбокошений.

З такою дитячою забавкою вступив п. секретар так поважної і потрібної філантропічної інституції як ЦПУЕ. Творити уряд на еміграції—це неповажна річ і не треба осмішувати ідеї уряду.

Пане Секретарю ЦПУЕ, прошу послухати пана Голову Мудрого і погодитися з тим, що ЦПУЕ—не тільки філантропічне товариство і це тільки в американській зоні—та й більше нічого. Лев ГАНКЕВИЧ.

ційне право заступати інтереси української еміграції в Німеччині й Австрії перед І. Р. О., всіма іншими міжнародними організаціями та американською, англійською і французькою окупаційною владою.

Д-р Роман Смука працюватиме в тіснім поєднанні з ЦПУЕ. Обов'язком всіх суспільно-громадських установ та українців взагалі є допомогти йому у виконанні цих важких і важких завдань.

У зв'язку з цим українська еміграція посилить свою гармонійну працю, виявить ще більше дисципліни і організованої співпраці, щоб полегшити представникові наших заокеанських братів спокійно погоджувати наші справи.

Франкфурт/М. 10 жовтня 1947.

Дімітров і Петков

Я приїхав до Липська напередодні процесу пані Люббе, Дімітрова і Торгелера, обвинувачених гітлерівцями в підпад Райхстагу.

Ніхто вже тоді не сумнівався, що була то на велику жорстоку гітлерівську провокацію і що судитимуть людей, які стільки ж мали спільного з підпадом, як і кожен з глядачів із залі. Тож всі сивняті були по сторони оскаржених, а серед представників закордонної преси думка була однастайна. З'їждалося було їх на той процес дуже багато. Не доушево було тільки представників більшовицької преси.

Як тепер бачу в пам'яті судову залю і—дивлячись з боку глядачів—наліво лаву підсудних, а на шій прав Люббе, Дімітрова і Торгелера. Він дер Люббе відповідав безбарвно, згаслим голосом, наче зонсім не слухавши, що говорено до нього, раз так, раз ні, без зв'язку, як випротомилий автомат, не визнаючи жодного відразу, навіть не даючи собі правдоподібно спроби з'ясту своїх відповісти.

Торгелер був притомний, але навіть не міг відповісти. І на тіх лав

підсудних один міцний, запальний акорд, надиханий енергією і швагою, що відповів як ударами сокири, він не тільки був атакований і боронився, він натискав сміло й зухвало, з темпераментом, зриваючись з лави енергійними рухами: Георгій Дімітров.

То була слівна постать, яка відразу звертала на себе увагу. То був противник. Ця людина—слівна на лаві підсудних—не боялась. Не боялась прокурора, не боялась суддів, не боялась оточуючої її гітлерівської поліції. І власне головню з ним відбувався процес, тому що був він один, що підняв кинути рукавицю. Торгелер вже зламаний, тим більше пані Люббе, що хилатилася, як ганчірка на вітрі, через якого кожне питання прокурора проходило, як стилет через подертий напір.

Дивлячись на Дімітрова, я думав собі, що він, власне, слівна цікава людина на лаві підсудних. У ньому була гнів. Він не тільки відпирав неслухне обвинувачення, не тільки відкидав провокації, а й сам ударяв.

Внутрішню тримався міцно. Злочин тоді не був на лаві підсудних.

Злочин сидів там, де був прокурор. Тому, мабуть, не було на залі людей, які б не дивилися на Дімітрова співчутливо й з признанням, без огляду на те, чи полізали його політичні погляди, чи ні. Георгій Дімітров втілював тоді в собі боротьбу з політичним злочинцем, боротьбу з політичним шизмом, який потребував офіри, потребував засудження невинних, щоб тим способом зміняти свіжо злочину владу.

„Tempora mutantur“. Той самий Георгій Дімітров, бувший генеральний секретар роз'язаного Комітету, який відважно боровся в Липську з потворною політичною провокацією в славному процесі, ставши тепер при владі, наказав провести такий самий брехливий процес, створив таку саму потворну й шизичну провокацію, застосував ще гірші методи проти людини, не аніше невинної, але й яка має величезні заслуги перед своєю країною, щобільше, незаперечно козирі боротьби проти тих самих гітлерівців, які свого часу обвинувачували саме його, Дімітрова.

Чому? Бо йому так потрібно було, щоб зміняти свою владу. Провідник болгарських селян Нікола Петков був йому незручний. Попросту, інакше думав. Не був комуністом

Очолов легальну демократичну опозицію проти болгарського уряду, уряду—маріонетки Москва. Отже постановлено його звинстити, а для цього Петкова, цього славного болгарського патріота, обвинувачено не більше й не менше, як в зраді своєї батьківщини (Sic!).

Тож процес проти цього був ще значно потворніший, ніж процес у Липську проти Дімітрова, до якого шизмі принаймні не мали—бо й мати не могли—жодних зобов'язань відячності.

Дімітров—проти все—вільний. Гітлерівські німці не сміли з огляду на обурення цілого світу дїяти до завершення своєї справи засудження його на кару смерті. Дімітров керує тепер Болгарією. І перед тим, чого не сміли довести до кінця гітлерівці, перед чим вони при всій своїй потворності відступили, перед тим не зупинився Георгій Дімітров. Петкова не тільки засуджено, але во знавляючи на протеста цілого цивілізованого світу, помилено. І сталося це за наказом того самого Дімітрова, який на липському процесі в очах світу став колись аратором боротьби з політичною провокацією і шизичним звинщенням людей для зміняння злочину владу.

Цікаво чи влаштувався той процес, сідкуючи за його перебігом, а

врешті затвержуючи смертельний вирок над Петковом і доручаючи його виконати, Дімітров не бачив болей на хвалити себе самого як лаві підсудних у Липську? І чи не важка поведінка Петкова, його асна й чиста справа, свідомість брехні обвинувачення не збудила в ньому жадного спогяду? І чи не прагадав собі того, що кола він, Дімітров, сидів на лаві підсудних у Липську, то ніхто інший, як сам Нікола Петков улаштував збірку грошей на його оборону і подорож його матері до Липська?

„Так, дякую не щось інше“,—каже німецька архаїка. Тоді то був я, а тепер ти. Нема справлячності, є тільки боротьба й сила. Борюю „політичність, коли „право“ але про мене, і дурний мід протівник, який тоді на неї вивкав. А кола я мав силу—визнав, коли визнав це за потрібне. Така мола моральність, яку несуть ситові комуністичні праводірі. Пам'ятавсья світ, правдускавота, що Дімітров у Липську боронив служивість, незачність і справлячність. Він боровся тому, щоб те, що хотіла зробити з ним, не сам і ще ліпше зробити з іншими. І той мсти в процесі Нікола Петкова досвідую.

134 „Одвертий лист“ секретаря ЦПУЕ Л. Г.

СПОРТ

Місце боротьби

18. 10. 47 в таборовому театрі (Новий Ульм) відбулася зустріч-боротьба між німецькими дружинами Н. Ульм—Гайслінген. Змагання ці цікаві для нас тим, що в них брали участь 5 українців, які виступали за німецьку дружину (Н. Ульм).

Наші борці, на жаль, не можуть змагатися з дружинами українськими з тої причини, що їх в інших наших таборах немає. Для того, щоб удосконалити своє вміння, виробити техніку й мати практику боротьби перед ширшою аудиторією, вони мусять виступати. Компромисовий вихід з цього зачарованого кола знаходять керівник секції боротьби п. Кусій в тім, що його учні й товариші виступають за німецький клуб, який бере участь в змаганнях на першість Вюртемберґі і, крім того, проводить ще й товариські зустрічі. Як каже пан Кусій, ці зустрічі допомагають моїм хлопцям здобути необхідну підготовку з тим, що коли нарешті наша РФК займеться й цією ділянкою спорту, то ми не вистигнемо задніх. Я хочу ще раз звернутися, — говорить далі п. Кусій, — до всієї української молоді, до проводу РФК і окремих спортивних товариств з закликком: — Плекайте боротьбу, боротьба є одні з найстаріших видів спорту. При правильному тренінгу вона приносить надзвичайну користь для цілого людського організму, загартовує ваше тіло, а ми знаємо, що тільки в здоровому тілі тримається здоровий дух, якого ми так потребуємо в нашому становищі виванців. Тільки здорові тілом і сильні духом витримують все те, що ще стоїть перед нами, тільки такі зможуть тримати високо український прапор на чужині і провести його успішним на Батьківщину.

Футбол

19. 10. 47
УСТ „Беркут“ (Н. Ульм) — УСТ „УССК“ (Мюнхен) 1:2 (1:2)

На таборній спортивній площі в Н. Ульмі відбулися чергові змагання на першість по кругу першунів між дружинами УСТ „Беркут“ (Новий Ульм) та УСТ „УССК“ (Мюнхен) — дружиною мюнхенських студентів. Гра обох дружин рівна. В другій половині особливо відзначилася оборона УССК'у, що зводила на нівель всі намагання нападників „Беркута“ вирівняти рахунок. Слід підкреслити, що, не зважаючи на всі зауваження тренера п. Макара, воротар „Беркута“, який не підкорився, пропустив два голи, яких би не мусило бути, коли б він слухав свого тренера. З дружини „Беркута“ заслуговує на увагу оборонець п. Опалевич, який до речі і забив єдиного гола для своєї дружини. Судив п. Комарницький. Глядачів було понад 300.

18. X. 1947. „Чорногора“ Авсбург — „Дніпро“ Байройт 3:2

Змагання відбулися в суботу. „Дніпро“ не знайшов ще своєї форми і мусів відлати „Чорногорі“ обидва пункти.

19. X. 1947. Змагання за першість обласної ліги.

„Беркут“ II (Н. Ульм) — „Пролом“ (Етлінген) 2:0

19. X. 1947. „Довбуш“ (Мюнхен) — „Лев“ II (Міттенвальд) 2:0 (0:0).

Змагання за першість обласної ліги. Непрємною прелезією до змагань була невяка призначеного від Р.Ф.К. судді. Неяка суддів робиться злим правилом, з яким треба нарешті покінчити. РФК мусить не лише призначати суддів, але й слідкувати за виконанням ними взятого на себе обов'язку. Щодо самої гри. В першій половині („Лев“ II грав з вітром) частково перевага „Лева“ на площі, яку він не зміг використати. Друга половина гри пілком належала „Довбушеві“, який і переміг заслужено з рахунком 2:0. Забили м'яч у ворота пп. Сігней (I) та

Балей з подачі Леочка. Судив німець Рауш.

Пінг-понг

15. X. 1947 р. в Ділінгені відбулися товариські змагання в пінг-понг між УСТ „Степ“ та УСТ „Беркут“ (Новий Ульм). Перемогу здобув УСТ „Степ“ (Ділінген) з рахунком 6:3. Реваншові змагання відбулися 18. X. 1947 р. в Н. Ульмі. УСТ „Беркут“ Н. Ульм виграв ці відплатні змагання 5:2

В таборі Фрайман-Мюнхен в спортовому т-ні „Довбуш“ 22. X. починаються міжклубові змагання на першість з пінг-понгу.

Боротьба

Коли вагові категорії приносять поразку?

18. X. 1947. В змаганнях німецьких дружин ASV (Н. Ульм) та Гайслінген у боротьбі брали участь, виступаючи за ульмівську дружину, борці з „Беркута“ пп. Кусій, Девонський, Башара, Богдан та по класі юнаків Шрамецький.

Мусимо з задоволенням ствердити, що в УСТ „Беркут“ боротьба знаходить все нових і нових прихильників. З наших українців перемогу здобув лише (як і завжди) п. Кусій, а в класі юнаків п. Шрамецький. Девонський показав дуже гарну, але технічно неповноцінну боротьбу, за що судді йому злімали пункти. В процесі боротьби йому пощастило декілька разів покласти свого противника (кожного разу це тривало кілька секунд), але суддя, що був взагалі односторонній, робив вигляд, що він цього не бачив і примушував продовжувати боротьбу.

Девонський, не маючи великої практики змагань за собою, здепертувався, що і призвело його до пілком випадкового і незаслуженого програшу.

Богдан і Башара — молоді змагуні, що виступають перший раз. Їм довелося боротися не в своїх вагових категоріях, а з борцями знач-

но важчими, що й призвело до поразки. Обидва мають зачатки дуже добрих борців, фізично міцні та витривалі, але відсутність потрібної техніки дала себе взнаки. Шрамецький виступав у класі юнаків і свою зустріч чисто виграв за рахунок ліпшої тактики на маті.

Вік Ради Фізичної Культури

З дня 19. 9. 1947 р. перестав існувати УСТ „Зоря“ Пфортгайм.

Проводом т-сти Лев (Міттенвальд), „Січ“ (Регенсбург), „Чорногора“ (Авсбург) за владі виконання обов'язків господарів краєвих змагань в спортових іграх літньої відли РФК складає ширю подяку.

Міжнародні легкоатлетичні змагання ДП народів в Нюрнберзі не відбудуться цього року через технічні перешкоди. Згадай змагання плянується на квітень 1948 року в Нюрнберзі.

Не всі т-ва вилатили ще випсове за осінню рунду з футболу так само з процентами від імпрез. Багато товариств заборгувалось. Просимо всі т-ва платити свою заборгованість РФК (щоб уникнути заборони товариств за невиконання фінансових зобов'язань).

Відділ верифікації карності на своєму засіданні 16. 10. 47 р. ухвалив покарати капітанів дружин „Лев“ і „Чорногора“ догапою з загрозою (в разі повторення) позбавлення в правах обох дружин за брутальну гру 12. 10. 47 року в Міттенвальді.

Батьно заборонив

Найвизначніший французький плавець — Яші, досягнення якого, не зважаючи на молодість, здаються фантастичними, їздив останніми місяцями до міста до міста, з одної країни до іншої, де відбувалися змагання з плавання. На цих всіх

змаганнях він брав участь і доставив перемогу за перемогою, встановлюючи світовий рекорд за рекордом. Але на деякій час ця горючка за рекордами скінчилася, бо, як ми довідуємося, батько заборонив йому виступати аж до олімпійських ігор, що відбуватимуться 1948 р. в Лондоні.

Незабаром має відбутися в Відні зустріч австрійських та італійських спортових дружин. Вони змагатимуться в плаванні, скоках з вежі та у водному поло.

Новим світовим майстром у грі на більярді є голландець Ван Денелісія після перемоги над Домінче (Еспаїня) з рахунком 400 : 228.

Московська жіноча баскетбольна дружина на міжнародному святі молоді в Празі перемогла (Спартак — Прага) з рахунком 51 : 20 і Трієст 106 : 3.

Футбольна першість Аргентина наближається до кінця, але пропорційно до цього збільшується зацікавлення публіки грою. Це зацікавлення доходить вже до таких розмірів, що під час гри майстра Аргентини (клуб Сан Лоренцо де Альмагра), публіка вибігала на поле, і гра мусила перерватися на 40 хвилин.

Об'єднання аргентинських футбольних клубів тепер займається проблемою набору спеціальної футбольної поліційної бригади, що матиме своїм завданням підтримувати лад і спокій під час змагань.

До спортових товариств

Редакція ласкаво просить шановних провідників наших спортових товариств з метою популяризації українського спорту надсилати повідомлення про змагання та імпрези, що відбувалися в тому чи іншому спортовому товаристві та побажання щодо нашого відділу спорту.

Оголошення

Прощу садуючих панів зголоситися у власній справі в канцелярії Апостольської Візитатури (Мюнхен-Пазінг, Пазінгштрассе 22).

- Артикляш Богдан, ур. 2.5.1920, Бойко Ігор, ур. 27.6.1922, Гула Петро, ур. 12.12.1911, Лещинський Дем'ян, ур. 23.1.1922, Мельничков Юрій, ур. 14.10.1924, Парашак Роман, ур. 28.11.1922, Сивенський Осип, ур. 3.1.1899, Співак Богдан, ур. 27.3.1923, Будаківський Ярослав, ур. 7.10.1917, Дудинський Петро, ур. 29.7.1923, Кущал Марія, ур. 14.2.1918, Терещук Михайло, ур. 21.9.1923, Янушко Святослав Ігор Микола, ур. 14.10.1923.

о. Михайло Левенев
Канцлер.

Кашеньковий календарик на 1948. — 1-ий, з книжки д-ра Романа Сіака Венеричий хвороби ціна 3-ий. Можна замовити у: Терас Чужак Байройт III IPO. Арка Ціа 1044 Вендальгофен. Колпортеран і відрадавання відпов. рабат

Українська бібліотека ім. Симона Петлюри просить всіх авторів, видавців та видавничих надсилати їй різні друковані матеріали і видання по адресі: Bibliothek Ukrainische Simon Petliura, 24, rue de la Glaciere, Paris 13-

Церковна свічкова майстерня
працює закладення. З огорків дає 80%, в з сирічків — 85% продукції. Ціна — 5 RM за 1 кг. свічок. За кожен раз живують протягом доби.
Адреса: Труфанков Микола, Н. Ульм, Райондалькерн, укр. таб. 6а „Б.“ кім. 20

РОЗШУКИ

— Глаголь Павло, відгукнувся для брата Петра на „Українські Вісті“
— Рідні і знайомі, відгукніться на адресу „Українські Вісті“ для Вашеник Дусі.

— Павленко Іван — відгукнувся на „Українські Вісті“ для Левченка.
Рідних і знайомих пошукує Жованик П. Писати на „УВ“.

— Анатоль Сидор розшукує свою рідну сестру Тоню та Ляду Бредихину, Тоню Півневу. Адрес: ред. „Укр. Вісн“ Neu Ulm, Ludwigstr. 10.

Шкорунів, щоб довідатися про Зубченків, розшукує Олексій Володимир і Варвара. Оліжук W., Bad Wörishofen, Eichwaldstr. 14.

— Івана Хомича, Марію Козел — Козел Яків. Kreis Vilshofen, Albersdorf Nr. 13.

— Рідних та знайомих: Ліденка Гришка Марковича, Дієнка Федора Івановича, Шленка Гришка Івановича, Юрченка Йосипа Андрійовича, Савиона Павла Савича — Дієнка Іван Маркович. München-Laim, Fürstenriederstr. 155.

— Пузину Григорія Григоровича (на світанні з 1920 р.) — Хікіч-Дієнка, Antonia Юхимівна. München-Laim, Fürstenriederstr. 155.

— Шурака Григорія пошукує Шурака Софія — писати на „Українські Вісті“.

— Зіну Тищенко, Лідю Шкребу та Зову Паркомашко. Листи слати на „УВ“ для Асі.

— Рідних і знайомих із села Ринкова Воля, повіт Ярослав — Паславський Юрко. München 12, Fürstenriederstr. 155.

— Павленко Іван шукає брата Козаленка Микола, Дієнка Федора, Козаленка Гришка, Дубину Васила, Дубину Івана, Грива Дмитра, Потапенка Трохима. Зголоситися на „УВ“.

— Батька Дмитра Солдатенка з родиною розшукує Солдатенко Григорій. Хто знає про їх, прощу відгукнутися на адресу: Soldatenko 262 rue de l'Esperance Liège, Belgique. 28-2

— Шукаю Зіну Тищенко і Лідю Шкребу. — Вістки про долю цих осіб прощу надіслати на „Українські Вісті“ („Дні Асі“).

— Сина Андрія, що востаннє перебував у 73953 Altes Lager Brackwede I Westf. Прокопенко Леонтій. Oberdissen 13, üb. Landsberg (Lech). 30-2

— Шукаю свою книжечку С. Ш. „Українська воєнна флора“. Видання Укр. Видавництва Львів 1941 р. і взагалі мої друковані праці. Заплата або грошима, або українськими поштовыми марками. Адреса: Capt. S. Shramchenko, Comp. Leader, IRO-Camp 709, Ellwangen (Jagat), Württemberg.

— Рідних та знайомих розшукує Ганжа Іван писати на „Українські Вісті“.

— Сашині рідних розшукує Надарець О. Слонистини до редакції „УВ“.

— Трофіменко Галину, Людмілу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“.

— Савицький Павло розшукує брата Анерка, Вад Верігофен, готель Лютіпольд, кімната 19, Трембоненському 37-1

— Хто ще знає про родину Заморських, Брубахерів, — прощу повідомити Редакцію „Українські Вісті“.

— Батька Тимофія Степановича, братів Антопада і Гришка, сестру Неовилу, Федора Ярмача й Різу Репенько (Курілович) та інших близьких і знайомих з Криного Роту, — розшукує Петро Ярмач Вад Гандерстайн, Італія-Флакстафорт. 39-2

— Погом Микола Костевич пошукує рідних і знайомих. — Нюрнберґ 30, Конгресс Діт. 41-2

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таку оплату за надруковані оголошення в нашому часописі 1 стор. — 600 RM, 1/2 стор. — 350 RM, 1/4 стор. — 200 RM, 1/8 стор. — 100 RM, 1/16 стор. — 50 RM, 1/32 стор. — 25 RM. В тексті — 100%, названими.

РОЗШУКИ — 50 пфеніг. за кожне окреме слово.

Надежну суму слід віднамати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Увага

Для осіб, що проживають в АНГЛІІ і бажають читати газету „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“, передплату надсилати на адресу: Central Ukrainian Relief, Burcog 218 Sussex Garedes, Poddington England, London.

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковалеву в н.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“
Ціна 2 RM

Замовити: Українська Книгарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОУ“.

Мюнхен, Ротенбайерштр. 46 а.

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковалеву в н.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“
Ціна 2 RM

Замовити: Українська Книгарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОУ“.

Мюнхен, Ротенбайерштр. 46 а.

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковалеву в н.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“
Ціна 2 RM

Замовити: Українська Книгарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОУ“.

Мюнхен, Ротенбайерштр. 46 а.

Оголошення

Вийшла з друку нова книжка проф. П. Ковалеву в н.

„БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?“
Ціна 2 RM

Замовити: Українська Книгарня, Мюнхен, Дахауерштр. 9, та кооп. „КОУ“.

Мюнхен, Ротенбайерштр. 46 а.